

II° RPZ

MODLITWA
Taizé, 1973

www.ofmcap.org

© Copyright by:
Curia Generale dei Frati Minori Cappuccini
Via Piemonte, 70
00187 Roma
ITALIA

tel. +39 06 420 11 710
fax. +39 06 48 28 267
www.ofmcap.org

Ufficio delle Comunicazioni OFMCap
info@ofmcap.org
Roma, A.D. 2016

Spis treści

II° RADY PLENARNEJ ZAKONU MODLITWA Taizé, 1973	5
DEFINITORIUM GENERALNEGO DO WSZYSTKICH BRACI ZAKONU	5
MODLITWA	7
ROZDZIAŁ I° OBECNA SYTUACJA	8
ROZDZIAŁ II° DUCH I ŻYCIE MODLITWY	9
ROZDZIAŁ III° PRAKTYKA MODLITWY	11

**II° RADY PLENARNEJ ZAKONU
MODLITWA
Taizé, 1973**

**DEFINITORIUM GENERALNEGO
DO WSZYSTKICH BRACI ZAKONU**

Drodzy Bracia,

W obecnym liście chcemy podzielić się z Wami sugestiami i propozycjami, jakie Rada Zakonu przedłożyła Definitorium Generalnemu.

Zgromadzeni w Taizé" członkowie Rady Zakonu zastanawiali się nad duchem, życiem i praktyką modlitwy w naszym Zakonie. Z każdym dniem coraz więcej wczuwali się w sens wezwania: „Panie, naucz nas modlić się”.

Pobudzeni tym wezwaniem staraliśmy się codziennie jednoczyć coraz ściślej z Panem, aby On, obecny wśród nas stał się przez Ducha Świętego naszym mistrzem modlitwy.

Uważamy, że przez doświadczenie wewnętrzne, przez wysłuchanie referatów i informacji, braterskie rozmowy i kontakty z osobami, które mieszkają w Taizé lub brały udział w modlitwie, sam Boski Mistrz nauczył nas tego, czego syntezę w niniejszym dokumencie otrzymujecie. Zechciejcie to przyjąć szczerym sercem, abyście i Wy mieli udział w tym co tak głęboko, jako dar Ducha Świętego, przeżyła Rada Zakonu.

W pierwszym rzędzie my, jako Zarząd Zakonu przyjmujemy ten dokument w duchu wiary i z wdzięcznością, przypisujemy mu wielką wagę i chcemy z niego czerpać natchnienie i orientację nie tylko dla siebie, ale i w naszej posłudze pasterskiej dla braci i prowincji.

Dając ten dokument, usilnie prosimy wszystkich braci i wszystkie braterskie wspólnoty, aby go chętnie przyjęli, indywidualnie i wspólnie rozważali i zastanawiali się zwłaszcza podczas kapituł domowych i prowincjalnych nad wprowadzeniem go w życie. Przełożonych zaś zachęcamy, aby się zbytnio nie lękali stosownego odnawiania starych form modlitwy i szukania nowych odpowiedniejszych.

Któż nie zna życiowej doniosłości modlitwy! Chodzi przecież o nasze życie albo śmierć! Daremne będą wszelkie zabiegi około odnowy Zakonu w duchu zasad Soboru Watykańskiego II oraz poznania ducha św. Franciszka i znaków czasu, jeśli nie rozbudzimy w sobie na nowo ducha modlitwy: „Jeśli Pan domu nie zbuduje, na próżno się trudzą ci, którzy go wznoszą” (Ps 126, 1).

Podobnie jak przedmiot obrad Rady Zakonu w Quito, sprawa modlitwy jest tak ważna, że — naszym zdaniem — należy ją ponownie rozpatrzyć na najbliższej kapitule generalnej, jeśli chcemy Konstytucje uzupełnić i udoskonalić.

Oby nasz Zakon wzrastał w Chrystusie, który jest „zasadą naszego życia, modlitwy i działania”, do miary wielkości według pełni Jego! (Ef 4, 13).

„Oby więc nam nic nie przeszkadzało, nic nie dzieliło od tego, aby w nas i w naszej braterskiej wspólnocie działał i objawiał się Duch Pana" (Konst. 164).

Oddani Wam

Br. Paschalis Rywalski, generał
Br. Gulielnus Sghedoni, wikariusz generalny
Br. Benedictus Frei, definitor generalny
Br. Aloisius Ward, definitor generalny
Br. Clovis Frainer, definitor generalny
Br. Optat van Asseldonk, definitor generalny
Br. Joannes Dovetta, definitor generalny
Br. Lazarus Iriate, definitor generalny

Taizé, 8 marca 1973 r.

MODLITWA

1. Braterska rozmowa z braćmi Zakonu na temat modlitwy okazała się potrzebą serca w dyskusjach Rady Zakonu, w wyniku doświadczeń zdobytych podczas sesji, wypowiedzi delegatów, a także refleksji nad doniosłością sprawy.

2. Rada Zakonu na sesji w Ouito poszukiwała naszej tożsamości w życiu braterskim i ubogim, na obecnej zaś sesji w Taizé uznała za słuszne zastanowić się nad duchem, życiem i praktyką modlitwy, bez której nie możemy być ani prawdziwymi braćmi, ani prawdziwie ubogimi; rozważyła problem nie teoretycznie, ale w kontekście Kościoła i społeczeństwa naszych tak zmiennych czasów.

ROZDZIAŁ I° OBECNA SYTUACJA

3. Na podstawie prawie wszystkich wypowiedzi delegatów stwierdzamy u dosyć dużej liczby braci:

a/ rzeczywiste pragnienie modlitwy,

b/ dynamiczne nastawienie na odnalezienie jedności pomiędzy działalnością i modlitwą,

c/ wolę konstruktywnego rozwiązania wątpliwości i niepokoju,

d/ różne bieżące doświadczenia i to pozytywne,

e/ wysiłki zmierzające do oczyszczenia Bożego obrazu i odnowienia niektórych form modlitwy,

f/ żywą świadomość, zwłaszcza u misjonarzy, że rozwiązanie problemu modlitwy jest dla nas często kwestią pełnego życia.

4. Z drugiej strony stwierdzamy też trudności:

a/ zachwianie w wierze i znajdowaniu kontaktu z Bogiem transcendentnym,

b/ niedostateczne przygotowanie wielu braci do przyjęcia przemian w Kościele i w świecie.

c/ rozbrat między miłością Boga i bliźniego a egoizmem, między modlitwą a działalnością,

d/ zbyt ni aktywizm i zaniedbanie modlitwy w rzeczywistości człowieka,

e/ brak życia braterskiego,

f/ zaniedbanie pomocy pedagogicznej i psychologicznej,

g/ zaniedbanie dawnych form modlitwy i brak odnowienia ducha modlitwy,

h/ zaniedbanie formacji kandydatów i przygotowania animatorów życia modlitwy (tj. braci, którzy by uczyli modlitwy — dop. tłum.).

5. Uznając wspólną odpowiedzialność, proponujemy Wam niniejsze refleksje, dotyczące modlitwy i zmierzające do stopniowego pogłębiania naszego powołania.

ROZDZIAŁ II° DUCH I ŻYCIE MODLITWY

6. Modlitwa winna się rodzić pod działaniem Ducha Świętego jako oddech miłości i wynik żywotnej potrzeby serca ludzkiego.

Człowiek może osiągnąć swoją pełnię tylko wtedy, jeśli wyzwoli się z miłości własnej, a znajdzie oparcie w miłości Boga i ludzi w Chrystusie Bogu—Człowieku. W tym wyjściu z siebie jedni odkrywają Boga w Nim samym, inni w braciach: „Byłem głodny ...” (Mt 25, 35 nn.).

7. Sam Chrystus jest naszym życiem, modlitwą i pociągającą drogą, jeśli nią dążymy. Wtedy prawdziwie żyjemy Chrystusem, kiedy miłujemy Ojca i braci.

W Jezusie i Jego Duchu modlimy się i z synowskiego serca wołamy: „Abba, Ojcze” (Rz 8,15; Gal 4,6). Ten ma Ducha Chrystusowego, kto pozostaje w Jego Mistycznym Ciele i w czasie modlitwy nie oddziela nigdy Głowy od Ciała, lecz modli się w łonie Kościoła i w nim szuka i kocha Chrystusa.

8. Ojciec nas pierwszy umiłował (1 J 4, 10) i przemawia do nas w Duchu Syna swego. Winniśmy Go słuchać w atmosferze uciszenia, odpowiadając „wiarą, która działa z miłości” (Gal 5, 6), nawiązujemy synowską rozmowę z Ojcem przez Syna w Duchu Świętym (Konst. 32).

9. Prawdziwą modlitwę poznaje się po owocach życia. „W takiej mierze dobrze się modlimy, w jakiej dobrze postępujemy” (Legenda antiqua /Anonim z Perugii/, 74). Jeżeli modlitwa i postępowanie pochodzą z tchnienia Ducha Świętego, to się uzupełniają wzajemnie, a nie sprzeciwiają się sobie (2 Reg 5; 10; Konst. 145).

10. Prawdziwie żywy duch modlitwy musi ożywiać całe życie konkretne braci i przez to odnawiać zdrowe tradycyjne formy oraz tworzyć odpowiednio nowe.

11. Kto ma ducha modlitwy, znajdzie także czas na modlitwę, a kto nie znajduje czasu na nią, ten ducha modlitwy nie ma.

12. Litera czyli forma bez ducha jest martwa. Duch jednak bez litery czyli formy nie może ożywiać życia człowieka. Jesteśmy istotami ludzkim[^] dlatego tylko duch „wcielony” może w nas istnieć.

13. Według przykładu św. Franciszka, modlitwa może się wyrażać nie tylko w słowach, formułach i obrzędach, lecz także w milczeniu, w różnych postawach ciała, w symbolicznych czynnościach i znakach.

14. Módlmy się jako bracia mniejsi.

Wtedy okazujemy się prawdziwymi braćmi, kiedy się gromadzimy w imię Chrystusa, w miłości wzajemnej, tak że Pan prawdziwie jest wśród nas (Dekret Perfecte caritatis 15; Konst. 71, 72).

Wtedy okazujemy się braćmi mniejszymi, kiedy żyjemy w ubóstwie i pełnym miłości posłuszeństwie z Chrystusem ubogim i ukrzyżowanym, w łączności z ubogimi ludźmi (Łk 4,18; Flp 2, 5-11; Gal 2, 19; Konst. 11 i 46).

Nasza modlitwa niech będzie przed Bogiem wołaniem ubogich, których ubóstwo stosujemy w praktyce naszego życia (Evangelica Testificatio /Ev. Test./ 17; Konst. 45; Dokument z Quito — w różnych miejscach).

15. Czcijmy i naśladowmy Najświętszą Dziewicę Maryję, uczestniczkę ubóstwa i Męki Chrystusowej (Konst. 39). Nie odłączajmy nigdy Matki od Syna (Konst. 1, 160, 174). Ona jest drogą do osiągnięcia Ducha Chrystusa ubogiego i ukrzyżowanego.

16. Z grzesznego stanu oczyszczajmy się przez skruchę serca, aby paschalna tajemnica Chrystusa z każdym dniem coraz więcej nas odnawiała w sakramentach Eucharystii i Pokuty (Sw. Bonawentura, Legenda maior, V, 8).

W udręce oddajmy się usilnej modlitwie i — wyzwalając się z miłości własnej — pragniemy nade wszystko spełnienia woli Ojca (Mt 26, 39, 42; Łk 22, 44).

Kto się modli tylko wtedy, kiedy czuje się w odpowiednim nastroju, dla tego modlitwa jest tylko wyrazem miłości własnej. Pamiętajmy zawsze, że modlitwa ma być autentycznym wyrazem miłości.

Żyjąc Chrystusem ukrzyżowanym włączajmy w modlitwę codzienne trudności, oschłości, wątpliwości, trudy życia, a poprzez miłosne ich przyjęcie upodobnimy się do obrazu Syna (Rz 8, 29). Tak czyniąc będziemy ją głosili innym ludziom (Konst. 87, 88, 89).

17. Nasza modlitwa niech raczej będzie modlitwą uczuć i modlitwą serca, wtedy zaprowadzi nas ona aż do wewnętrznego doświadczenia Boga.

18. Niech nasze serca rozpłomieniają się uczuciami uwielbienia, dziękczynienia, podziwu i czci przez kontemplowanie Boga, Najwyższego Dobra, od którego wszelkie dobro pochodzi.

Idźmy przez cały świat z radością paschalną, dostrzegajmy Chrystusa we wszystkich stworzeniach, chwalmy Ojca i zachęcajmy do tego innych jako świadkowie Jego miłości w naszym życiu braterskim, w modlitwie i apostołstwie (1 Reguła /Reg/ 21, 1—2; 23, 1-4. 8—11; Pieśń słoneczna; Speculum Perfectionis / Zwierciadło doskonałości / 100; Konstytucje 32).

Winniśmy się zawsze modlić w duchu i prawdzie, czystym sercem i umysłem, bo tylko taka modlitwa podoba się Bogu (J 4, 24; 2 Reg 10, 9; Napomnienia /Np / 16; Drugi Lis do wiernych /II LW/ 19-20).

19. Nasza modlitwa niech ma oparcie przede wszystkim w Piśmie św. i w uważnym słuchaniu Ducha Świętego, przemawiającego w Kościele, w znakach czasu, w życiu ludzi i w naszym sercu (Konst. 32).

Szczególnym też źródłem naszej modlitwy niech będą Pisma św. Franciszka wraz z Konstytucjami, które każdy brat winien mieć do osobistego użytku.

20. Duch modlitwy i szerzenie modlitwy, zwłaszcza wewnętrznej, wśród ludu Bożego były szczególnym charyzmatem naszej braterskiej wspólnoty kapucyńskiej od czasu jej powstania. To właśnie — jak świadczy historia — było zawsze źródłem naszej autentycznej odnowy.

ROZDZIAŁ III° PRAKTYKA MODLITWY

21. Zbierając doświadczenia braci z relacji delegatów przedkładamy do wspólnego rozważenia co następuje':

22. Niech każdy brat, który się modli w duchu i prawdzie, z ufnością podda się Bożemu natchnieniu, trwając w wolności ewangelicznej.

Dlatego nie naruszając jedności ducha i życia modlitwy w każdej braterskiej wspólnotcie, uznajemy za zgodne z charakterem naszego Zakonu popieranie odnowy różnorodnych form tradycyjnych (np. droga krzyżowa, nabożeństwo do Najświętszego Serca Jezusowego, różaniec) i tworzenie odpowiednich nowych form.

23. Modląca się braterska wspólnota dobrze postępuje je, jeżeli bracia czują się wzajemnie współodpowiedzialni za ożywianie ducha modlitwy. Przede wszystkim przełożeni niech będą animatorami (inspiratorami) życia modlitwy, ponieważ ich zadaniem jest — przez przykład i pouczenie — ubogacać braci duchem i życiem (Konst. 147).

24. Bracia wszędzie odczuwają potrzebę kształcenia animatorów czyli nauczycieli życia duchowego i modlitwy, którzy by służyli pomocą wiernym, a szczególnie naszym braterskim wspólnotom i całej rodzinie franciszkańskiej.

25. Każda wspólnota braterska winna być prawdziwą wspólnotą modlitwy. Do coraz lepszego urzeczywistnienia tego celu bardzo pomaga — przy zachowaniu roztropnych kryteriów — tworzenie braterskich wspólnot skupienia i bogomyślności. W niektórych prowincjach zaczęto je tworzyć, a owoce tego już się dają zauważyć (De religiosa habitatione in eremo; Konst. 42; Dokument z Quito II B, 20).

26. Należy wpajać przekonanie o konieczności osobistej "modlitwy. Każdy brat, gdziekolwiek przebywa, winien codziennie przeznaczyć dostateczną ilość czasu, np. całą godzinę na modlitwę indywidualną. Tę życiową potrzebę odczuwa wielu braci zwłaszcza na misjach.

27. Aby osiąść żywe i organiczne pragnienie modlitwy, musimy najpierw uformować w sobie osobowość humanistyczną i chrześcijańską. Do tego może pomóc zastosowanie nowych metod rozważania.

28. Wszyscy bracia winni tworzyć odpowiedni klimat modlitwy przez zachowanie milczenia, wzajemne zrozumienie i wspólnie uzgodnione ograniczenie korzystania ze środków masowego przekazu (Konst. 43, 77).

29. Jeżeli któryś z braci z powodu nawału zajęć nie może znaleźć odpowiedniej ilości czasu na modlitwę, może, a nawet powinien zwrócić się w tej sprawie do przełożonych wyższych (2 Reg 10,4; Konst. 157).

30. W życiu dzisiejszym, podległym wielu napięciom codzienny rytm modlitwy staje się nieraz trudny do osiągnięcia. Aby więc nie uległ on osłabieniu, poszczególni bracia, a także wspólnoty powinni — w określonych odstępach czasu — praktykować dni skupienia (Ev. Test. 35),

31. Życie ludzkie należy zawsze traktować w dwóch wymiarach: indywidualnym i zbiorowym. Stąd też i modlitwa indywidualna i wspólna powinny wzajemnie się uzupełniać.

Im więcej bracia przeżywają swoją modlitwę indywidualną, tym chętniej włączają się w modlitwę wspólną. Oba te rodzaje modlitwy są konieczne. Jeżeli niekiedy daje się pierwszeństwo jednej z nich to jednak nie wolno drugiej zaniedbywać.

32. Nie ma mowy o chrześcijańskiej, a tym bardziej franciszkańskiej wspólnocie braterskiej, jeżeli się stale zaniedbuje modlitwę wspólną. Jeżeli ktoś z braci unika modlitwy wspólnej, braterska wspólnota musi to boleśnie przeżywać (Konst. 94, 95; Dok. z Quito II A, 10).

33. Nasza modlitwa wtedy staje się naprawdę wspólnotowa, kiedy wszyscy biorą w niej rzeczywisty udział i przez wzajemne zaufanie, zrozumienie i miłość czują się zwartą wspólnotą (Konst. 73). Nasza tradycja zakonna świadczy, że do osiągnięcia tego celu bardzo pomocne są rozmowy duchowne, wymiana doświadczeń, wspólne rozważanie Ewangelii, wspólne nabożeństwa pokutne lub biblijne, tzw. rewizja życia, itp. (Np 21; Konst. 1536, 3 i in.; 149).

34. Wspólnota braterska niech śmiało omawia na kapitule domowej sprawę wspólnej i indywidualnej modlitwy braci.

35. Ponieważ życie braterskie jest zasadniczym i podstawowym warunkiem normalnego rozwoju naszego powołania franciszkańskiego, dlatego bracia, którzy muszą żyć osobno, niech się przynajmniej co pewien czas zbierają na wspólną modlitwę (Dok. z Quito II A, 8; Konst. 80).

Bracia, zwłaszcza na misjach, jeżeli nie mogą prowadzić życia wspólnego, niech starają się o wspólne modlitwy ze swoimi pomocnikami i innymi wiernymi.

36. Modlitwa brewiarzowa, jako modlitwa Kościoła, niech, obok Mszy św. zajmuje pierwsze miejsce w życiu każdej wspólnoty braterskiej i poszczególnych braci (2 Reg 3, 1—2; Testament /T/ 18, 29, 30). Udział w niej niech będzie czynny i żywy z zastosowaniem śpiewu, doboru psalmów, pieśni, czytań i modlitw (Instructio Generalis Liturgiae Horarum /Inst. Gen. Lit. Ho./ 244—252). Należy przy tym wystrzegać się zmechanizowania, by nie modliły się tylko usta (Konst. 38). Dlatego zaleca się stosowanie w czasie modlitwy brewiarzowej dłuższych chwil milczenia, pomagają one bowiem do jej świadomego i owocnego odmawiania (Inst. Gen. Lit. Hor. 201-203).

W wielu miejscowościach bracia sprawują modlitwę razem z wiernymi, z wielkim obustronnym pożytkiem.

37. Ofiara Eucharystyczna, w której sam Chrystus wraz z Kościołem jako swoim Mistycznym Ciałem sprawuje tajemnicę paschalną, niech będzie dla nas prawdziwą ucztą miłości i więzią jedności, niech coraz bardziej staje się ona ośrodkiem całego braterskiego życia.

Bardzo się zaleca Mszę św. wspólnie odprawianą, zwłaszcza koncelebrowaną, jako źródło i szczyt naszego życia braterskiego (Konst. 35). Gdzie taki sposób odprawiania Mszy św. nie jest codziennie możliwy, należy go stosować przynajmniej okresowo i to koniecznie z udziałem wszystkich braci (Analecta 1972, s. 262-264).

38. Jak uczy doświadczenie, jest rzeczą bardzo pożyteczną, aby w każdej braterskiej wspólnocie był wyznaczony brat (może być też grupa braci), którego zadaniem byłoby przygotowanie nabożeństw liturgicznych, by stały się one pełnymi życia.

Należy też dbać o wierne zachowywanie prawa liturgicznego i o zgodną z jego duchem twórczość spontaniczną (Inst. Gen. Lit. Hor. 46, 47 i in.).

Kapituła domowa niech wyznaczy porę dnia i określi okoliczności sprawowania świętej Liturgii (Konst. 37).

39. Odnówmy koniecznie dialog z Panem Jezusem Eucharystycznym, który jest Najwyższym Kapłanem i Bratem naszym pierworodnym, obecnym wśród nas i jednoczącym nas z sobą i z braćmi (Rz 8, 29; DK 18; Konst. 36, 40). On sprawia, że liturgia wciąż skutecznie wpływa na nasze życie.

Znakiem autentycznego kultu Eucharystii jest staranie, aby Chrystusem żyć i Jemu służyć w braciach, w biednych i w chorych.

40. Doniosłą rolę spełniają wśród nas bracia ustawicznie oddani modlitwie „w duchu i prawdzie”, a zwłaszcza chorzy, którzy w cierpieniu — upodabniając się do Chrystusa — umacniają nasze życie. Za nich i za wszelkie dobro dziękujmy Bogu. Za uchybienia zaś nasze duchowe, których jesteśmy świadomi, przepraszajmy Boga, prosząc Go o „ducha świętej modlitwy i pobożności ...”, któremu wszystkie sprawy doczesne winny być podporządkowane” (2 Reg 5, 2 b).

41. Na koniec, Bracia, zdajemy sobie sprawę, że nie słowami odnawia się życie modlitwy, lecz czynami. W tym celu zacznijmy już teraz wszyscy razem i indywidualnie — w konkretnej rzeczywistości — „pragnąć przejąć się duchem Pana i poddać się działaniu Jego łaski, modląc się zawsze czystym sercem ...” (2 Reg 10, 8—9b).

Spis treści

II° RADY PLENARNEJ ZAKONU MODLITWA Taizé, 1973	5
DEFINITORIUM GENERALNEGO DO WSZYSTKICH BRACI ZAKONU	5
MODLITWA	7
ROZDZIAŁ I° OBECNA SYTUACJA	8
ROZDZIAŁ II° DUCH I ŻYCIE MODLITWY	9
ROZDZIAŁ III° PRAKTYKA MODLITWY	11

www.ofmcap.org